

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย 2) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย และ 4) เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย โดยการใช้แบบสอบถาม สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ของวิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย และผู้บริหาร ครู ของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายชุมชนพื้นที่สูงที่ทำความร่วมมือ กับวิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย จำนวน 156 คน และศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน 2) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย ยก่างรูปแบบโดยการจัดการสนทนา กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมและ

ความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา 3) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย โดยดำเนินการทดลองตามคู่มือการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย และกิจกรรมของโครงการเพื่อทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 5 โครงการ ทดลองกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินการตามโครงการ จำนวน 564 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดระยะเวลา 1 ปี การศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึง เดือนเมษายน 2562 และ 4) เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ประกอบด้วย 4.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย ได้แก่ 4.1.1)ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4.1.2.)ด้านความรู้ 4.1.3) ด้านทักษะ และ 4.1.4)ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ 4.2)ความสำเร็จของผู้เรียนหลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) วัดผลและประเมินจากร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ 4.3) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงวิทยาลัยการอาชีพนครไทย ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา จำนวน 156 คน ประเมินผลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย 4.4) ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ปกครองปกครอง และผู้แทนชุมชน ที่มีส่วนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา จำนวน 18 คน ประเมินผลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย 4.5) รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ประเมินผลจากจำนวนรางวัลที่ได้รับ

จากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

1.1 ผลการศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา การบริหารเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม วงจรการควบคุมคุณภาพ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 กำหนดกรอบการพัฒนาใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม 3) องค์ประกอบที่ 3 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) องค์ประกอบที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 5) องค์ประกอบที่ 5 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

1.2 ผลศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานที่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม และ ด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ตามลำดับ

1.3 ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 1) สถานศึกษา ควรกำหนดนโยบาย หรือแนวทางการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน 2) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรร่วมกันกับโรงเรียนเครือข่าย 3) ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษา 4) สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษา 5) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแบบอาชีวศึกษาในสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา 6) จัดสิ่งแวดล้อมทางภายใน และภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษา 7) การใช้สื่อเทคโนโลยี

เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนแบบอาชีวศึกษา 8) มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ/คณะทำงาน 9) วิเคราะห์ ข้อมูลจากแหล่ง 10) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย 11) การพิจารณาให้ความเห็นชอบ นำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาและระเบียบการวัดผลประเมินผลต่อ คณะกรรมการสถานศึกษา 12) การใช้หลักสูตรเรียนร่วมของสถานศึกษาโดยครูผู้สอนและ 13) ดำเนินการวิจัยและติดตามผลการใช้ หลักสูตร 14) จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้หลากหลาย 15) ผู้บริหารและครูผู้สอนของกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง เข้าควรเข้ามามีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการบริหาร อาชีวศึกษาของสถานศึกษา 16) ผู้บริหาร และครูผู้สอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ของสถานศึกษา และกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายควรตระหนักถึงความสำคัญ และ ความจำเป็นของการร่วมมือกันจัดการศึกษา อาชีวศึกษา 17) สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และ 18) จัดตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ใน สภาพที่เหมาะสมกับการใช้งาน และมีความปลอดภัย 19) สถานศึกษาควรสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนใน เครือข่ายในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษา 20) สถานศึกษากำหนดแนวทาง ส่งเสริมในด้านการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนในเครือข่าย 21) สถานศึกษากำหนดแนวทางการ บริหารทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนรูปแบบอาชีวศึกษา 22) ควรสร้างความตระหนัก ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา กับโรงเรียนในเครือข่าย กับผู้ปกครอง และกับผู้เรียนและชุมชน 23) สถานศึกษาและโรงเรียนในเครือข่าย ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจการผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น ด้านงานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานแนะแนว และ งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา เป็นต้น 24) การกำหนดตัวชี้วัดการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาของสถานศึกษา และกลุ่มโรงเรียน ชุมชนพื้นที่สูง 25) สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม และประเมินผลหลักสูตรอาชีวศึกษา 26) ควรมี คณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และ 27) ควรมีการกำกับติดตามและ ประเมินผลแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมี ส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

2.1 วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย จากผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียน ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทยได้ 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษา 2) องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม 3) องค์ประกอบที่ 3 การบริหารทรัพยากร

ทางการศึกษา 4) องค์ประกอบที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 5) องค์ประกอบที่ 5 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

2.2 (ร่าง) รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย สรุปได้ดังนี้ รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) การดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพในกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 2) การจัดโครงสร้างการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง และ 3) การจัดการเรียนการสอน 2. การพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วม ประกอบด้วย 1) ข้อมูลพื้นฐาน (Basic information) 2) การกำหนดเป้าหมาย (Goals) 3) การออกแบบหลักสูตร (Curriculum designs) 4) การใช้หลักสูตร (Curriculum implementation) และ 5) การประเมินผลหลักสูตร (Curriculum evaluation) 3. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ 3) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ และ 4) การบริหารทรัพยากรอาคาร สถานที่ 4. การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักของการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย 2) การประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 3) สร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา 4) การดำเนินงานและกำกับ ติดตาม และ 5) การทบทวนผลการดำเนินงาน และ 5. การกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) กำหนดตัวชี้วัดการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และ 2) การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

2.3 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ทุกองค์ประกอบ

2.4 จัดทำคู่มือรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย นำมาจัดทำเป็นคู่มือ ประกอบด้วย คำนำ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงาน ส่วนที่ 4 การดำเนินการรายละเอียดโครงการตามรูปแบบฯ และภาพกิจกรรม การรายงาน การติดตามและประเมินผล และประเมินผลคู่มือรูปแบบ

การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินการตามโครงการ จำนวน 5 โครงการ กำหนดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึง เดือนเมษายน 2562 สรุปดังนี้

3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการทั้ง 5 โครงการ ที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ประกอบด้วย 1) โครงการกระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษากลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 2) โครงการการพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 3) โครงการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) โครงการการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 5) โครงการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมโครงการโดยการประเมินตนเองก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการทั้ง 5 โครงการ ที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นจากความรู้ ความเข้าใจระดับมาก เป็นระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 ประเมินผลรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลายหลังใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ครอบคลุมวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ได้แก่

4.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ครอบคลุมวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 วัดผลและประเมินจากคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ปีการศึกษา 2562 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้เรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 88.03

4.1.2 ด้านความรู้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านความรู้ พบว่า คะแนนด้านความรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.52

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านความรู้ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.1.3 ด้านทักษะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านทักษะ พบว่า คะแนนด้านทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.97

4.1.4 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ พบว่า คะแนนด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบต่อผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 83.17

4.2 ความสำเร็จของผู้เรียนหลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย วัตถุประสงค์และประเมิน จากร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พบว่า ผู้เรียนหลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 73.46 และประกอบอาชีพ คิดเป็น ร้อยละ 26.53

4.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงวิทยาลัยการอาชีพ นครไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด

3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน พื้นที่ฝึกปฏิบัติงานเหมาะสมกับวิชาที่เปิดสอน รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระบบอาชีวศึกษา และ ความพร้อมด้านความร่วมมือการบริหารจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง และวิทยาลัยการอาชีพนครไทย

4.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบนี้สร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาระบบอาชีวศึกษา รองลงมา คือ การดำเนินการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือการจัดการศึกษา ระหว่างสถานศึกษาและกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย และ รูปแบบที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ตามลำดับ

4.5 รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย พบว่า รางวัลผลงาน Project Based รูปแบบหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ระดับทอง รางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันอากาศยานบังคับด้วยวิทยุ ประเภทพิชิตเป้าหมาย ระดับชั้น ม.4 - ม.6 การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์อาชีวศึกษา การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ “สุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา” รางวัลณรงค์เผยแพร่ความรู้ ชีบชีปลอดภัยในสถานศึกษาดีเด่น ประจำปี 2561 การแข่งขันทักษะครูฝึกชีบชีปลอดภัยในสถานศึกษา กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา ปี 2562 รางวัลการจัดกิจกรรมชีบชีปลอดภัยดีเด่น ระดับประเทศ ประจำปี 2562 รางวัลการณรงค์เผยแพร่ความรู้ชีบชีปลอดภัยดีเด่น ประจำปี 2561 ได้รับคัดเลือกผลงาน “Asher cleaner” และ “แยมแก้วมังกร” เข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมการขับเคลื่อน สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมอาชีวศึกษาระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ภาคเหนือ ประจำปี 2561 การแข่งขันกีฬาอาชีวเกมส์ ประจำปี 2561 และรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับภาค ภาคเหนือ การประเมินหน่วยมาตรฐานและหน่วยมาตรฐานดีเด่นองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ประจำปี 2562

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ที่นำเสนอข้างต้นผู้วิจัย ดำเนินการอภิปรายผลในประเด็นหลักที่สำคัญตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

1.1 ผลการศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา การบริหารเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม วงจรการควบคุมคุณภาพ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 สอดคล้องกับหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562) กล่าวว่า การศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ด้านวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามความถนัด ความสนใจ โดยการขยายวิชาชีพและ กลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบการจัดการอาชีวศึกษาให้ชัดเจน ทัวถึงและรวดเร็วขึ้น สำหรับเป็นทางเลือกของผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กันไปทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษาทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

1.2 ผลศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานที่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย ด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ร่วม และ ด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพงษ์ ปองดี (2561 : 98) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ของสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สภาพปัญหาจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาของสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับน้อย

1.3 ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

- 1) สถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย หรือแนวทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน
- 2) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรร่วมกันกับโรงเรียนเครือข่าย
- 3) ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษา
- 4) สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษา
- 5) กำหนด

เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาแบบอาชีวศึกษาในสถานศึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา 6) จัดสิ่งแวดล้อมทางภายใน และภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษา 7) การใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนแบบอาชีวศึกษา 8) มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ/คณะทำงาน 9) วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่ง 10) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย 11) การพิจารณาให้ความเห็นชอบนำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาและระเบียบการวัดผลประเมินผลต่อ คณะกรรมการสถานศึกษา 12) การใช้หลักสูตรเรียนร่วมของสถานศึกษาโดยครูผู้สอนและ 13) ดำเนินการวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตร 14) จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่มาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้หลากหลาย 15) ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายเข้าควรเข้ามามีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการบริหารอาชีวศึกษาของสถานศึกษา 16) ผู้บริหาร และครูผู้สอน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ของสถานศึกษา และกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายควรตระหนักถึงความสำคัญ และ ความจำเป็นของการร่วมมือกันจัดการศึกษาอาชีวศึกษา 17) สถานศึกษาวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และ 18) จัดตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งาน และมีความปลอดภัย 19) สถานศึกษาควรสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในเครือข่ายในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษา 20) สถานศึกษากำหนดแนวทางการส่งเสริมในด้านการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนในเครือข่าย 21) สถานศึกษากำหนดแนวทางการบริหารทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนรูปแบบอาชีวศึกษา 22) ควรสร้างความตระหนัก ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา กับโรงเรียนในเครือข่าย กับผู้ปกครอง และกับผู้เรียนและชุมชน 23) สถานศึกษาและโรงเรียนในเครือข่าย ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจการผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น ด้านงานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานแนะแนว และ งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษาเป็นต้น 24) การกำหนดตัวชี้วัดการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาของสถานศึกษา และกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 25) สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตาม และประเมินผลหลักสูตรอาชีวศึกษา 26) ควรมีคณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และ 27) ควรมีการกำกับติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ ชลธาร สมาธิ, สมเกตุ อุทธโยธา และ บุญเลิศ คำปิ่น (2561 : 158) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ในขั้นตอนการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอนผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาข้อมูลระบบการอาชีวศึกษาแบบอาชีวศึกษา 9 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ประเภทอาชีวศึกษา สาขาวิชา สาขางาน 2) การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การจัดหลักสูตรการอาชีวศึกษา 5) การวัดและประเมินผล 6) การโอนผลการเรียน 7) การสำเร็จการศึกษา 8) การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ 9) การ

ประกันคุณภาพหลักสูตร และศึกษาสภาพปัญหาที่ผ่านมาหาแนวทางแก้ไขจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการจัดทำคู่มือในการนำไปใช้ในสถานศึกษา ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการและรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

2.1 วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย จากผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทยได้ 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา 2) องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ร่วม 3) องค์ประกอบที่ 3 การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) องค์ประกอบที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย 5) องค์ประกอบที่ 5 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกยนต์ชัย (2561 : 83) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่าองค์ประกอบในการบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 6 องค์ประกอบหลักได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การบริหารจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา 3) การบริหารจัดการทรัพยากร สื่อ เทคโนโลยี 4) เครือข่ายความร่วมมือ 5) การติดตาม ประเมินผล และ 6) คุณภาพมาตรฐานวิชาชีพ

2.2 (ร่าง) รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย สรุปได้ดังนี้ รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้หลักสูตรอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) การดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพในกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 2) การจัดโครงสร้างการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง และ 3) การจัดการเรียนการสอน 2. การพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ร่วม ประกอบด้วย 1) ข้อมูลพื้นฐาน (Basic information) 2) การกำหนดเป้าหมาย (Goals) 3) การออกแบบหลักสูตร (Curriculum designs) 4) การใช้หลักสูตร (Curriculum implementation) และ 5) การประเมินผลหลักสูตร (Curriculum evaluation) 3. การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ 3) การบริหาร

ทรัพยากรงบประมาณ และ 4) การบริหารทรัพยากรอาคาร สถานที่ 4. การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักของการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย 2) การประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย 3) สร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา 4) การดำเนินงานและกำกับ ติดตาม และ 5) การทบทวนผลการดำเนินงาน และ 5) การกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) กำหนดตัวชี้วัดการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และ 2) การกำกับ ติดตาม และประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Amenu – Tekaa (1988 : 1626 - A) ได้ศึกษาทัศนคติของชาวอินเดียนใน ประเทศแคนาดา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาของชุมชนที่ประสบความสำเร็จนั้น เนื่องจากประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตร โดยให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับ วัฒนธรรมของชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมจะนำไปสู่ความสำเร็จตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทช่วยส่งเสริมด้วย Meegan (1986 : 1139) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมในการวางแผนและคุณภาพของโรงเรียนคาทอลิกในรัฐวискอนซิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างการเพิ่มขึ้นขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการวางแผน และแนวคิดของบุคลากรเกี่ยวกับ คุณภาพของโรงเรียน พบว่าการวางแผนและคุณภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ ที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการวางแผน คือ หลักสูตร ทั้งนี้ ครูใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง คุณภาพของโรงเรียนในแง่บวกมากกว่า ครูทั่วไป และภัทรพงษ์ ปองดี (2561 : 100 - 101) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ของสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เสนอว่า ควรสร้างการมีส่วนร่วมการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ควรสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเรียน การสอนแบบอาชีวศึกษา การจัดทำให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจจัดการเรียนการสอนควรเน้นความหลากหลาย สร้างความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติที่ดี ต่อการเรียนวิชาชีพให้กับนักเรียน ครูต้องปรับกลยุทธ์และกระบวนการสอนให้ได้เรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ การเรียนเน้นการปฏิบัติ เพื่อให้ได้ความรู้ทักษะ ตามความถนัดและความสนใจ มุ่งให้มีการวัด และประเมินผลความรู้ในสายอาชีพ ใช้ขบวนการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง วัดระดับทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในสาขาวิชาชีพตามมาตรฐานของหลักสูตร เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงสุด เพื่อพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.3 ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของชลธารสมานิติ (2560 : 82) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า การตรวจสอบการหาประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารจัดการ ศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของโรงเรียนสพเมยวิทยาคมจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากผู้เชี่ยวชาญ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสมด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.4 จัดทำคู่มือรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย จากการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย นำมาจัดทำเป็นคู่มือ ประกอบด้วย คำนำ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินงาน ส่วนที่ 4 การดำเนินการรายละเอียดโครงการตามรูปแบบฯ และภาพกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชี่ยวชาญ ดวงใจดี (2562 : 336) ศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษาการเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้ข้อเสนอแนะของการวิจัยว่า ควรมีการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนอาชีวศึกษา ให้ครูและนักเรียน เพื่อดำเนินการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานทุกปี เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนวคิด หลักการ สภาวะการณ์ในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมณฑา ธรรมจริยาวัฒน์ (2562 : 456 - 457) ศึกษาเรื่อง การนำนโยบายอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในช่วง พ.ศ. 2557-2560 ไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยความเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงานตามโครงการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน คู่มือในการดำเนินงานโครงการอาชีวศึกษา มีความชัดเจนที่สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอาชีวศึกษาและความชัดเจนในเรื่องวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินการตามโครงการ จำนวน 5 โครงการ กำหนดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึง เดือนเมษายน 2562 สรุปดังนี้

3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการทั้ง 5 โครงการ ที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย ประกอบด้วย 1) โครงการกระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษากลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 2) โครงการการพัฒนาหลักสูตรเรียนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 3) โครงการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา 4) โครงการการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง 5) โครงการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑา ธรรมจริยาวัฒน์ (2562 : 455) ศึกษาเรื่อง การนำนโยบายอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในช่วง พ.ศ. 2557 – 2560 ไปปฏิบัติ พบว่า ด้านผลผลิตของโครงการอาชีวศึกษาฯ จากการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถามของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการอาชีวศึกษากลุ่มต่างมีความพึงพอใจต่อนโยบายในการดำเนินงานโครงการอาชีวศึกษาฯ ที่ให้โอกาสผู้เรียนที่เรียนสายสามัญได้เรียนในสายอาชีพไปพร้อมกัน

3.2 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าร่วมโครงการโดยการประเมินตนเองก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการทั้ง 5 โครงการ ที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีวศึกษาไทย ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้นจากความรู้ ความเข้าใจระดับมาก เป็นระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา จันทร์ร่วม (2560 : 213) ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ พบว่า การบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ ด้านการประเมินผลของโรงเรียนระบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก มีการกำหนดเกณฑ์ผ่านวิชาหลักและวิชาเลือกด้านอาชีพที่ชัดเจนทำให้โรงเรียนสามารถนำไปประเมินได้จริง สอดคล้องกับ Amiruddin, Kustono, Hadi and Djuanda (2016) กล่าวว่า ระบบทวิศึกษาจะมีการเรียนในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนจะสอนความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะของแต่ละอาชีพ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้และเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นๆ

ตอนที่ 4 ประเมินผลรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลายหลังใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ได้แก่

4.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 วัดผลและประเมินจากคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ปีการศึกษา 2562 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้เรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 88.03 สอดคล้อง วศินี รุ่งเรือง (2560 : 184) ศึกษาเรื่อง การประเมินสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศาพบว่า สมรรถนะผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด น่าจะเนื่องมาจาก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา พิษณุโลก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีต่องานอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด สามารถพัฒนาตนเอง และทำงานร่วมกับผู้อื่น และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเรียนรวมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย สอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาส เรียนรู้ตลอดชีวิตตามความถนัด ความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการ การคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้เพื่อนำมาใช้ป้องกัน และแก้ปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1.2 ด้านความรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านความรู้ พบว่า คะแนนด้านความรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.52 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านความรู้ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 100.00 สอดคล้องกับ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2560 : 2) กล่าวว่า การประเมินมาตรฐานวิชาชีพเป็นการทดสอบความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้เรียน

4.1.3 ด้านทักษะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านทักษะ พบว่า คะแนนด้านทักษะของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.97 สอดคล้องกับแนวคิดของ Jacobs (2003 : 12) ที่ว่าการฝึกอบรมในที่ทำงาน (On the job Training) มุ่งเน้นการเรียนรู้และการปฏิบัติในเวลาเดียวกัน เป็นวิธีการเบื้องต้นที่องค์กรจะนำมาใช้ สำหรับการพัฒนาสมรรถนะพนักงานในระดับที่เหมาะสม โดยการให้ผู้รับการอบรมลงมือปฏิบัติงานจริงๆ ในสถานการณ์จริงภายใต้การดูแลของพี่เลี้ยงด้วยการแสดงวิธีการที่ถูกต้องพร้อมอธิบายประกอบ คอยดูแลชี้แนะ และช่วยแก้ปัญหาในขณะที่ฝึกปฏิบัติ

4.1.4 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ พบว่า คะแนนด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 83.17 สอดคล้องกับ มุลนิธิยุวพัฒน์ (2561) กล่าวว่า การเรียนอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความสามารถต่างๆ ซึ่งเป็น

พื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากกว่าการมีวุฒิการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.2 ความสำเร็จของผู้เรียนหลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) วัดผลและประเมินจากร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา มีงานทำ ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พบว่า ผู้เรียนหลักสูตรเรียนร่วมมัธยมศึกษาตอนปลาย ศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 73.46 และประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 26.53 สอดคล้องกับ ธนนันท์ ธนารัชตะภูมิจิต นารท ศรีละโพธิ์ ถวิกา เมฆอัครภรณ์ อุษณี ลลิตพสาน (2019 : 259) ศึกษาเรื่อง การอาชีวศึกษา: อาชีวภาคี และอาชีวศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) นับเป็นแนวทางที่ช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาโดยขยายกลุ่มผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้เข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้นเมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ผู้เรียนจะได้วุฒิการศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทำให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ทางวิชาการเพิ่มทักษะและความรู้ทางด้านอาชีพ อันนำไปสู่การเพิ่มโอกาสในการมีงานทำ

4.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เจริญบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูงวิทยาลัยการอาชีวศึกษา นครไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดหาอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน พื้นที่ฝึกปฏิบัติงานเหมาะสมกับวิชาที่เปิดสอน รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระบบอาชีวศึกษา และ ความพร้อมด้านความร่วมมือการบริหารจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง และวิทยาลัยการอาชีวศึกษา นครไทย สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560 : 3) ในการสรุปผลการพิจารณาข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ว่าการจัดการศึกษารูปแบบอาชีวศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ในการศึกษาทางด้านวิชาชีพเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ความสามารถต่างๆซึ่งเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการมีงานทำมากกว่าการมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) เพียงอย่างเดียว และงานวิจัยของ แจ่มจันทร์ ยองเพชร และฉลอง ชาตรุประชีวิน (2561 : 161) ศึกษาเรื่อง การบริหารเครือข่ายการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ผลการศึกษาการบริหารเครือข่ายการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้ดำเนินการบริหารเครือข่ายการจัดการศึกษาแบบอาชีวศึกษาในสถานศึกษาในด้านต่างๆให้เกิดขึ้น โดยสถานศึกษาและสถานศึกษาเครือข่ายได้ร่วมกันส่งเสริม

สนับสนุน และดำเนินการ ทั้งด้านการวางแผน การจัดการองค์กร การลงมือปฏิบัติ การประสานงาน การประเมินผล และการปรับปรุง

4.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษา เชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพ นครไทย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบนี้สร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาระบบอาชีวศึกษา รองลงมา คือ การดำเนินการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือการจัดการศึกษา ระหว่างสถานศึกษาและกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย และ รูปแบบที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของคำภาสน์ บุญเติม (2561 : 31) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (อาชีวศึกษา) ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร มีการสอบถามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนถึง ความต้องการในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการ กำหนดยุทธศาสตร์ โดยให้มีทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร นำผลการ ดำเนินงาน ปัญหาข้อเสนอแนะนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาในการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพในปีต่อไป เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน และชุมชน และ สอดคล้องกับสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 6 (2559 : 4) รายงานการประเมินนโยบายการจัดการศึกษา เรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ของสถานศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการอาชีวศึกษา ว่า สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ควรมีการประชุมวางแผน ตลอดจนมี การนิเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

4.5 รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง วิทยาลัยการอาชีพนครไทย ได้แก่ รางวัลผลงาน Project Based รูปแบบหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ระดับทอง รางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันอากาศยานบังคับด้วย วิทยุ ประเภทพิชิตเป้าหมาย ระดับชั้น ม.4 - ม.6 การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์อาชีวศึกษา การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ “สุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา” รางวัลณรงค์เผยแพร่ความรู้ ชับชีพปลอดภัยในสถานศึกษาดีเด่น ประจำปี 2561 การแข่งขันทักษะครูฝึกจับชีพปลอดภัยใน สถานศึกษากลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา ปี 2562 รางวัลการจัดกิจกรรมจับชีพปลอดภัยดีเด่น ระดับประเทศ ประจำปี 2562 รางวัลการณรงค์เผยแพร่ความรู้จับชีพปลอดภัยดีเด่น ประจำปี 2561 ได้รับคัดเลือก ผลงาน “Asher cleaner” และ “แยมแก้วมังกร” เข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมการ ชับเคลื่อนสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมอาชีวศึกษาระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ภาคเหนือ ประจำปี

2561 การแข่งขันกีฬาอาเซียนเกมส์ ประจำปี 2561 และรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับภาค ภาคเหนือ การประเมินหน่วยมาตรฐานและหน่วยมาตรฐานดีเด่นองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ประจำปี 2562 สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562 : 37) กล่าวว่า การจัดการศึกษาร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ทวิศึกษา) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะ ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้สัมผัสการทำงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะ กระบวนการ คิดการจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่อง เกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดี ในการทำงาน ตลอดจนการประกอบอาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) สถานศึกษาสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการนำแนวทางการดำเนินงานการจัดการ การศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเช่น การจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้
- 3) สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มโรงเรียนชุมชนพื้นที่สูง เพื่อดูแลและบริหารจัดการ การ เช่น จัดให้มีครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ภาคีเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาส
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ
- 3) ควรมีศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อจะได้จัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อ ความต้องการ